

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obraz města. Kostnica

Autor: Bc. Dana Mlynarčíková

Posudek oponenta:

Předložená diplomová práce kolegyně Mlynarčíkové se – jak již název napovídá – zabývá problematikou města, resp. jeho obrazu a toho, jakým způsobem se tento vytváří. Nikoli však obecně teoreticky, ale na příkladu - totiž na příkladu německého města Kostnice. Autorka přitom vychází ze své vlastní zkušenosti, neboť využila studijního pobytu v tomto městě, které dříve neznala a v němž nikdy nebyla, takže mohla pěkně sledovat a dokumentovat proces vnímání a poznávání města a vytváření jeho obrazu.

Celá práce je koncipována jako popis tří stupňů či kroků při utváření celkového obrazu města. Ty jsou velmi pěkně charakterizovány třemi termíny: *Spaziertour*, *Führertour* a *Kunsthistorischetour*. (Jde zároveň o názvy jednotlivých klíčových kapitol celého textu.) Koncept práce je založen na umělecko-historickém přístupu německého historika a teoretika umění Erwina Panofského a jeho rozlišování předikonografického vnímání, ikonografického popisu a ikonologického výkladu či interpretace. Tomu odpovídá trojice vidění – poznání či vědění – interpretace, jejíž symbolickým vizuálním záznamem ve formě rovnostranného trojúhelníka kolegyně práci doplňuje. Zvolený koncept považuji za velmi zajímavý a nosný, z tohoto hlediska je práce rozhodně zdařilá. Pokud bych měla – a od oponenta těžko očekávat něco jiného – něco zpochybnit, pak by to bylo celkové naplnění vytčeného záměru.

Práce je poměrně rozsáhlá, již zmíněným třem základním kapitolám *Spaziertour*, *Führertour* a *Kunsthistorischetour* předchází několik úvodních kapitol popisujících formu, přístupy a teoretická východiska, ale je zde taktéž velmi obšírný přehled pramenů a literatury, a to včetně obrázků a map. Po mém soudu jsou některé zdroje popisovány až zbytečně detailně (včetně informací o jednotlivých autorech), naproti tomu větší prostor bych očekávala, pokud jde o seznámení se základními teoretickými východisky, na nichž je práce postavena, a koncepty, s nimiž pracuje. (Mám na mysli zejména texty Erwina Panofského a Kevina Lynche, ale i dalších teoretiků a historiků). Zde je patrná jistá neschopnost autorky rozlišovat v množství pramenů to podstatné od víceméně marginálního. Nepříliš přesvědčivé je pro mne ale i řazení jednotlivých kapitol, resp. právě předřazení této velmi obšírné úvodní pasáže. Je jistě na místě na začátku seznámit s východisky, cílem, metodami, nicméně přehled pramenů a literatury bych asi přece jen zařadila tradičně na konec - a to právě s ohledem na koncepci a vtip této práce, která chtěla čtenáři ukázat postupné utváření obrazu města, které neznám a o němž (ideálně) nic nevím. Zdá se mi tím poněkud oslabena síla jinak velmi pěkně první kapitoly s názvem *Spaziertour*, která popisuje postupné seznamování se autorky s městem, do něhož přijela poprvé a které na sebe nechává působit záměrně co nejautentičtější beze všech průvodců, doporučení atd., prostě jen popisuje své první vjemy a dojmy a snaží se

je čtenáři zprostředkovat. Využívá přitom Lynchův popis toho, jak a na základě čeho si vytváříme mentální mapy sídel či krajiny, v níž se pohybujeme. Pro čtenáře by bylo rozhodně přínosem, kdyby byly tyto literárně zdařilé popisy doprovázeny fotografiemi míst, o nichž autorka právě píše. To však platí pro celou práci – rozhodně bych doporučovala umístit obrázky či fotografie přímo na ta místa, kde je o jednotlivých stavbách či objektech řeč. Ačkoli považuji tuto kapitolu za zdařilou, postrádám trochu grafické zachycení oné „mentální mapy“, o které je celou dobu řeč.

Následují dvě kapitoly, ukazující, jak je onen první vizuální dojem prohlubován a doplňován. Nejprve při *Führertour* návštěvami muzeí a galerií, které autorka chápe spolu s Pierrem Nory jako „místa paměti“, dále je jí vodítkem pochopení města umění ve veřejném prostoru a nakonec „průvodci“ v pravém slova smyslu v rámci komentovaných prohlídek. Třetí z pomyslných cest městem, totiž *Kunsthistorischetour*, pak sleduje obraz města k odborné literatuře, zejména s důrazem na téma koncilu a osobnosti Jana Husa. Přiznávám, že pro mě není zcela přesvědčivé rozlišení oněch dvou posledních „cest“ k celkovému obrazu města, tedy rozlišení onoho „co vím“ s odkazem na odborné muzejní a galerijní materiály a dokumenty od onoho posledního „interpretativního“ kroku, který měl být syntézou poznatků předcházejících dvou částí k interpretaci obrazu města (str. 205).

Celkově musím konstatovat, že předložená práce je zpracována velmi pečlivě, je za ní velké množství poctivé a řemeslně velmi dobře zvládnuté práce (včetně všech obrazových příloh, katalogu atd.) a v tomto směru je rozhodně zdařilá. Méně přesvědčivá je pro mne v rovině teoretické, nejsem si zcela jistá, zda kolegyně dostatečně rozlišuje některé pojmy, s nimiž pracuje (kupříkladu „obraz města“ a „město jako obraz“), především si nejsem jistá, zda se opravdu podařilo naplnit záměr, totiž předvést obraz města jako výsledek tří na sebe navazujících a vlastně gradujících fází cesty. Mám-li použít symboliku, s níž sama autorka přirovnává postup práce k rovnostrannému trojúhelníku – chtělo by to ještě ony tři stejně dlouhé úsečky spojit v jeden obrazec. Nebo alespoň závěrečnou kapitolou utvrdit čtenáře v tom, že z vnitřní nutnosti ten trojúhelník již uzavírají. Shrnutí na str. 203 – 206 však takovým závěrem není.

Předložený text rozhodně splňuje všechna kritéria, která jsou na diplomovou práci kladena, doporučuji ji k obhajobě a s přihlédnutím k výhradám uvedeným výše hodnotím známkou „velmi dobře“.